

**1. feladat** **10 pont**

Legyen  $z = \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i$  és  $w = 1 + 2i$ . Adja meg a  $z + w$ ,  $\frac{z}{w}$  és  $z^{2015}$  valós részét!

**Megoldás:**  $\operatorname{Re}(z + w) = \operatorname{Re} z + \operatorname{Re} w = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2}$  2p.

$$\operatorname{Re}\left(\frac{z}{w}\right) = \frac{\operatorname{Re}(z\bar{w})}{|w|^2} = \frac{\frac{1}{2} \cdot 1 - \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) \cdot 2}{5} = \frac{1 + 2\sqrt{3}}{10}$$
 3p.

$$|z| = 1, \text{ és } \arg z = -\frac{\pi}{3}$$

$$z^{2015} = \left(\cos\left(-\frac{\pi}{3}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{3}\right)\right)^{2015} = \cos\left(-\frac{2015\pi}{3}\right) + i \sin\left(-\frac{2015\pi}{3}\right) = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{3}\right)$$

$$\operatorname{Re} z^{2015} = \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$$
 5p.

**2. feladat** **4+12 pont**

Mondja ki a Bolzano-Weierstrass kiválasztási tételt!

Vizsgálja az

$$a_n = \left(1 - \frac{(-1)^n}{n - (-1)^n}\right)^{3n+1}$$

sorozat limesz inferiorját, limesz superiorját, és limeszét!

**Megoldás: Tétel:** Korlátos sorozatnak van konvergens részsorozata. 4p.

$$a_{2n} = \left(1 - \frac{1}{2n-1}\right)^{6n+1} = \left(\left(1 - \frac{1}{2n-1}\right)^{2n-1}\right)^3 \left(1 - \frac{1}{2n-1}\right)^4 \rightarrow (e^{-1})^3 \cdot 1 = e^{-3}$$

3p.

$$a_{2n-1} = \left(1 - \frac{-1}{2n-1+1}\right)^{3(2n-1)+1} = \left(\left(1 - \frac{-1}{2n}\right)^{2n}\right)^3 \left(1 - \frac{-1}{2n-1}\right)^{-2} \rightarrow e^3 \cdot 1 = e^3$$

3p.

Mivel minden index szerepel valamelyik részsorozatban, így csak ez a két torlódási pontja van a sorozatnak. 3p.

$\liminf a_n = e^{-3}$ ,  $\limsup a_n = e^3$ , és  $\lim a_n$  nem létezik. 3p.

**3. feladat** ===== **3+3+4+4 pont**

Legyen  $f(x) = \frac{\ln x}{x}$ , és  $g(x) = x^{1/x}$ !

- (a)  $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = ?$     (b)  $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = ?$     (c)  $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = ?$     (d)  $g'(x) = ?$

**Megoldás:**

$$(a) \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \frac{-\infty}{0^+} = -\infty \quad \boxed{3p.}$$

$$(b) \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \stackrel{\infty L'H}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1/x}{1} = 0 \quad \boxed{3p.}$$

$$(c) \lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} e^{\frac{1}{x} \ln x} = e^0 = 1, \text{ mert } e^x \text{ folytonos a } 0\text{-ban.} \quad \boxed{4p.}$$

$$(d) g'(x) = \left( e^{\frac{1}{x} \ln x} \right)' = e^{\frac{1}{x} \ln x} \frac{\frac{1}{x} \ln x - \ln x \cdot 1}{x^2} = x^{1/x} \cdot \frac{1 - \ln x}{x^2} \quad \boxed{4p.}$$

**4. feladat** ===== **4+6+4 pont**

Mondja ki és bizonyítsa be a szorzatfüggvény deriválási szabályát! Mutasson olyan  $f$  és  $g$  függvényeket, melyek nem deriválhatók a 0-ban, de szorzatuk igen!

**Megoldás: Tétel:** Ha  $f$  és  $g$  deriválható  $a$ -ban, akkor  $fg$  is, és

$$(fg)'(a) = f'(a)g(a) + f(a)g'(a). \quad \boxed{4p.}$$

*Bizonyítás:*

$$\begin{aligned} (fg)'(a) &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{(fg)(x) - (fg)(a)}{x - a} = \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)g(x) - f(a)g(x) + f(a)g(x) - f(a)g(a)}{x - a} = \\ &= \lim_{x \rightarrow a} \left( \underbrace{\frac{f(x) - f(a)}{x - a}}_{\rightarrow f'(a)} \underbrace{g(x)}_{\rightarrow g(a)} \right) + \lim_{x \rightarrow a} \left( f(a) \underbrace{\frac{g(x) - g(a)}{x - a}}_{\rightarrow g'(a)} \right) = \\ &= f'(a)g(a) + f(a)g'(a); \end{aligned}$$

**6p.**

Legyen  $f(x) = g(x) = |x|$  **4p.**

## 5. feladat\*

12 pont

Az  $x_0 = 1$ -ben tetszőlegesen sokszor deriválható  $y(x)$  függvény kielégíti az

$$y^6 + 15y + 2x^3y^2 - x^2 - 4x = \beta - 17$$

implicit egyenletet, és  $y(1) = -1$ . Milyen lokális szélsőértéke van  $x_0$ -ban?

**Megoldás:** Az egyenlet mindkét oldalát  $x$  szerint deriválva az

$$6y^5y' + 15y' + 6x^2y^2 + 4x^3yy' - 2x - 4 = 0 \quad \boxed{4\text{p.}}$$

egyenletet kapjuk.  $x = 1$  és  $y(x) = y(1) = -1$  helyettesítéssel

$$-6y'(1) + 15y'(1) + 6 - 4y'(1) - 2 - 4 = 0,$$

amiből  $y'(1) = 0$  **2p.**

Ha újra deriváljuk az egyenlet mindkét oldalát, akkor

$$30y^4y'y' + 6y^5y'' + 15y'' + 12xy^2 + 12x^2yy' + 12x^2yy' + 4x^3y'y' + 4x^3yy'' - 2 = 0 \quad \boxed{3\text{p.}}$$

adódik.  $x = 1$ ,  $y(x) = y(1) = -1$  és  $y'(x) = y'(1) = 0$  helyettesítéssel

$$-6y''(1) + 15y''(1) + 12 - 4y''(1) - 2 = 0,$$

amiből  $y''(1) = -2$  **1p.**, vagyis lokális maximum van  $x_0$ -ban **2p.**

## 6. feladat\*

8+8 pont

Határozza meg az alábbi integrálokat! (A (b)-nél használja a  $t = 1 + \sqrt{x}$  helyettesítést!)

(a)  $\int (x^2 + 1) \sin(3x - 1) dx$

(b)  $\int \frac{3\sqrt{x}}{1 + \sqrt{x}} dx$

**Megoldás:**

$$(a) \int \underbrace{(x^2 + 1)}_f \underbrace{\sin(3x - 1)}_{g'} dx = \underbrace{(x^2 + 1)}_f \cdot \left( \underbrace{-\frac{\cos(3x - 1)}{3}}_g \right) -$$

$$\int \underbrace{2x}_{f'=u} \cdot \left( \underbrace{-\frac{\cos(3x - 1)}{3}}_{g=v'} \right) dx \quad \boxed{3\text{p.}} = -(x^2 + 1) \cdot \frac{\cos(3x - 1)}{3} -$$

$$\left[ \underbrace{2x}_u \cdot \left( \underbrace{-\frac{\sin(3x - 1)}{9}}_v \right) - \int \underbrace{2}_{u'} \cdot \left( \underbrace{-\frac{\sin(3x - 1)}{9}}_v \right) dx \right] \quad \boxed{3\text{p.}} = -(x^2 + 1) \cdot$$

$$\frac{\cos(3x - 1)}{3} + 2x \cdot \frac{\sin(3x - 1)}{9} + 2 \frac{\cos(3x - 1)}{27} + c \quad \boxed{2\text{p.}}$$

(b)  $\sqrt{x} = t - 1$ ,  $x = (t - 1)^2$ ,  $dx = 2(t - 1) dt$  **2p.**

$$\int \frac{3\sqrt{x}}{1 + \sqrt{x}} dx = \int \frac{3(t - 1)}{t} 2(t - 1) dt \quad \boxed{2\text{p.}} = \int \frac{6(t - 1)^2}{t} dt = \int 6t - 12 + \frac{6}{t} dt \quad \boxed{2\text{p.}} =$$

$$3t^2 - 12t + 6 \ln t + c = -6\sqrt{x} + 3x + 6 \ln(1 + \sqrt{x}) + c \quad \boxed{2\text{p.}}$$

7. feladat\* 8 pont

Határozza meg az  $\int_0^1 \frac{\arctg x}{1+x^2} dx$  Riemann-integrált!

**Megoldás:**  $f'f$  alakú integrandus:  $\int_0^1 \frac{\arctg x}{1+x^2} dx = \left[ \frac{\arctg^2 x}{2} \right]_0^1 = \frac{\arctg^2 1}{2} - \frac{\arctg^2 0}{2} = \frac{\pi^2}{32}$  4p.

8. feladat\* 10 pont

Határozza meg az  $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{2x^2 - 4x + 4} dx$  improprius integrált!

**Megoldás:**  $\int \frac{1}{2x^2 - 4x + 4} dx = \frac{1}{2} \int \frac{1}{(x-1)^2 + 1} = \frac{1}{2} \arctg(x-1) + c$  3p.

$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{2x^2 - 4x + 3} dx = \int_{-\infty}^0 \frac{1}{2x^2 - 4x + 3} dx + \int_0^{\infty} \frac{1}{2x^2 - 4x + 3} dx$  2p.

$\lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^0 \frac{1}{2x^2 - 4x + 3} dx + \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b \frac{1}{2x^2 - 4x + 3} dx$  2p.  $= \lim_{a \rightarrow -\infty} \left[ \frac{1}{2} \arctg(x-1) \right]_a^0 +$

$\lim_{b \rightarrow \infty} \left[ \frac{1}{2} \arctg(x-1) \right]_0^b = \lim_{a \rightarrow -\infty} \left[ \frac{1}{2} \arctg(-1) - \frac{1}{2} \arctg(a-1) \right] +$

$\lim_{b \rightarrow \infty} \left[ \frac{1}{2} \arctg(b-1) - \frac{1}{2} \arctg(-1) \right] = \frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4}$  3p.  $= \frac{\pi}{2}$ .